

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

Najbardziej militarystyczne państwo

Prasa sowiecka przepelniona jest ostatnio alarmami wojennymi. Niema zakatka swiata, skad w interpretacji sowieckich publicystow nie groziloby Sowietom niebezpieczenstwo wojny. Pozostaje to niewatpliwie w zwiazku z rocznica wybuchu wojny swiatowej. Sowiety rzucily haslo uwiadomiania mas w duchu antywojennym. Wyrazem tego na zewnatrz byl przebrzmialy juz obchod czerwonego dnia 1-go sierpnia, ktory wbrew rachubom Kominternu na poruszenie mas, zagranica, a w tej liczbie i w Polsce, zapelnia spelzal na niczem. Haslo nie znalazlo w mesach posluchu. I nic w tem dziwnego. Jezeli bowiem przyrzede sie stosunkom w Rosji sowieckiej, nie mozna nie stwierdzic, ze Sowiety sa najbardziej militarystycznym panstwem w swiecie. Wojenizacja objela tam jaknajszersze masy. W kadry organizacji wojskowych objety zostal caly narod rosyjski i wszystkie te narody, ktore w wyniku rewolucji komunistycznej, znalazly sie w granicach czerwonego państwa.

Jeszcze bardziej intensywnie pracuja Sowiety nad powiekszeniem t. zw. zbrojen technicznych, nad budowa nowych samolotow wojennych, czołgów i t. d. Prawie co miesiac w Moskwie i Leningradzie, odbywaja sie okazale uroczystosci przekazania nowowbudowanych samolotow wojennych armii sowieckiej.

Jezeli chodzi o polityke aktualna w stosunku do sasiedow, niema zawlerychu wojennej, w ktorej Sowiety nie maczaly swoich rak. Na zewnatrz czyni sie to pod haslem wywołania rewolucji w zwiaskach. W gruncie rzeczy jezeli sie blizej przyjrzec wytycznym sowieckiej polityki zagranicznej, niemozemy ona nie rozni od zabiorczej polityki rzadzow carskich. Zmienia sie tylko forma, tresc pozostala ta sama. Sowiety w polityce zagranicznej w tendencjach militarystycznych sa pelnymi spadkobiercami aktywow i pasywow moralnych carskiej Rosji.

Widamy tedy, ze „nawskroś pokoju” polityka Sowietow, o ktorej mowil Stalin na 16 kongresie partii komunistycznej, jest niczem innym, jak propaganda nowej wojny i dazeniem do powiekszenia zbrojen. Frazeologia sowiecka o solidar-nosci miedzynarodowej proletariatu i o pokojowych celach polityki sowieckiej nie jest w stanie ukryc tego znamienego faktu, ze Z. S. S. R. jest wlasnie państwem, w ktoremu duch militarystyczny przybral rozmiary nie notowane w znikom innym państwie kapitalistycznym. (z).

Konferencja rolnicza Środkowej Europy i państw bałtyckich

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Na konferencji gospodarczej państw Europy Środkowej i państw bałtyckich poświęconej uregulowaniu produkcji rolnej zapowiadany jest przyjazd następujących ministrów rolnictwa. Rumuni—Michalec, Węgier—Mayera, Estonji—Karena, Łotwy—Gulwisa, Finlandji—R. tykeina.

Crecholo wszednie reprezentowane bedzie brawopodobnie sekretarz stanu Pezdrcka. Pierwsza ustala sklad swojej delegacji Rumunja. Procz ministra rolnictwa przybeda do Warszawy min. przemyslu i handlu Midrearu i przewodniczyca delegacji do rokowań gospodarczych z Polska dyrektor Popescu.

Przed wyjazdem p. Prezydenta do Estonji

Wyjazd dziennikarzy polskich do Tallina

WARSZAWA 7.VIII. Dziś z dworca wileńskiego wyjechała w związku z wjazdem p. Prezydenta do Tallina, wlewicka dziennikarzy polskich do Estonji. Do wycekrki tej wchodzi red. Poraj Kozmiński, red. Ludwik

Ewert, red. Jarocnowski, red. Ructer, red. Okulicz. Z ramienia M. S. Z. towarzyszy wyliczcie zastepca nacelnika Wydzialu Prasowego M. S. Z. red. Drunmer.

Na czas wyjazdu p. min. Zaleskiego do Estonji

(Telefonom od wt. kor. z Warszawy)

W czasie pobytu ministra spraw zagranicznych Zaleskiego w Estonji kierownictwo ministerstwa pelnic bedzie podsekretarz stanu M.S.Z. Alfred Wysocki.

Nowy etap w dziejach polskiej floty handlowej

Polska flaga na Bałtyku

GDYNIA, 7.VIII. W dniu dzisiejszym w porcie gdyniskim odbyła sie uroczystosc podniesienia flagi polskiej na statku polskiego transatlantycznego towarzystwa okretowego. W czasie uroczystosci podniesienia flagi wazny udzial miejscowe wladze wojkowe i cywilne. W dniu jutrzejszym ta sama uroczystosc odbedzie sie na statku „Polonia”, na ktorym wyjedzie w nocy Pan Prezydent R. P. do Tallina z wizyta do Estonji. Dotychczas statki polskie transatlantycznego towarzystwa okretowego plywaly pod banderą chińska, ze wzgledu na koniecznosc wypelnienia szeregu formalnosci zwiazanych z poluzaniem sie flagi polskiej na atlantyku. Podniesienie flagi polskiej na okretach polskiego tow. transatlantycznego okretow otwiera nowy etap w dziejach polskiej floty handlowej.

Wielkiezas statki polskie transatlantycznego towarzystwa okretowego plywaly pod banderą chińska, ze wzgledu na koniecznosc wypelnienia szeregu formalnosci zwiazanych z poluzaniem sie flagi polskiej na atlantyku. Podniesienie flagi polskiej na okretach polskiego tow. transatlantycznego okretow otwiera nowy etap w dziejach polskiej floty handlowej.

Niedoszła demonstracja bundzistów i „Zukunftu“

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W ciagu biezacego tygodnia, mlodzieli zydowska skupiona w Bundzie i Zukunftie przygotowala demonstracje antywojenną z okazji rocznicy wybuchu wojny swiatowej.

Wladze administracyjne do ktorych organizatorzy demonstracji zwrócili sie o zezwolenie na organizowanie pochodu ze wzgledu na spokój i bezpieczenstwo publiczne zezwolenia tego nie udzielily.

Marsz szlakiem Pierwszej Kadrowej

JEDRZEJÓW, 7. 8. Wczoraj o godz. 5 rano na rynku w Miechowcie stanely do dalszych zawodow druzyny, ktore poprzedniego dnia skonczyly termin kwalifikacyjny. Ogolem na starcie znalazlo sie 35 druzyn.

W kategorii wojskowej druzyna 33 p. p. wyruszyła ostatnia i wyprzedzila na szlaku wszystkie druzyny oprócz 8 p. Legionow, ktora wyruszyła pierwsza.

Ogolem odbyly marsz 32 druzyny. Komisja sędziowska ustala nastepujacy wyniki: W kategorii wojskowej pierwsze miejsce zniel 33 p. p. (Łomża) 4 godz. 56 minut i 41 sekund, dalej 22 p. p. (Siedlce) 4, 58, 12, 21 p. p. (Dziadk War-

szawskie) 5, 0, 59, 8 p. p. Le-gionow (Lublin) 5, 2, 12, 42 pp. (Bielstok) 5, 4, 14.

W kategorii niewojskowej pierwsze miejsce zaela Skola Strazy Gran. w Górze Kalwarji 4 godz. 58 minut i 14 sekund i dalej Oddzial Strzelca z Lublina 5, 13, 25. Strzelec Orieta Krakowskie 5, 25, 5. Strzelec z Wieliczki 5, 26, 15. Strzelec z Poznania 5, 35, 59. Strzelec z Warszawy Powazki 5, 36, 10.

Ogolem odbylo marsz 24 druzyn niewojskowych. Dnia 8 sierpnia druzyny znajduja sie na ostatnim etapie marszu Jedzejow — Kielce wynoszacym 35 km. Na tym etapie odbedzie sie poraz pierwszy proba strzelania w Ciecinsku.

Holandja dalej bojkotuje Niemcy

BERLIN, 7.VIII. Misja naczelna zrzeczen holenderskich tow. niemieckich, ktorej powierzona zostala akcja bojkotu tow. niemieckich z powodu podwy-

ki cel agrarnych, zwrócila sie do zarzadz targow utrechtoskich z proba o niedopuszczenie do targow firm niemieckich.

W zwiazku z wyjazdem Pana Leopolda Stiasnego, inspektora Szkol pow. Nowogródzkiego na równorzędne stanowisko w Łowiczu składam najserdeczniejsze życzenia i pomyślności na nowym miejscu ku zadowoleniu tamtejszego społeczeństwa i pozyskania u nich całkowitego zaufania, jakim cieszył się na naszym terenie.

CH. BRUK
Prezes Gminy Żydowskiej w Lubczy.

Polacy przystąpili do wyborów w Niemczech

BERLIN 7.VIII. Polacy obywateli niemieckich wystawili swoje własne listy wyborcze w następujących okręgach: grupa Wschodnie, Pozdamm I, Pozdamm II, Frankfurt nad Odra, Pomorz.

Wrocław, Ledpica, Ooole, Harmowce, Westfalia Polnocna i Wschodnia, Kolonia Agwisgrum, Düsseldorf Wschodni i Zachodni.

Zakończenie międzynarodowego rajdu awionetek

BERLIN 7.VIII. W ciagu dzisiejszego dnia w godzinach popołudniowych obradowala miedzynarodowa komisja sortowa terogoroczego rajdu awionetek celem ustalenia ostatecznej punktacji i kolejnosci zawodnikow. Poniewaz oduzywaly sie w tych godzinach jeszcze zawody nioktórych uczestnikow rajdu, kwalifikacje ostatecznej nie mozna bylo dokonac.

Wydany jednak zostal komunikat komisji oświadczajacy, ze z dokonanych obliczen punktacyj, mozna miec oswadno co do pierwszych 5 zawodnikow (Niemyi i Anglijcy). Co do pozostalych miejsc, moza jeszcze zajsc zmiany. Polacy Zyczyński i Wieczkowski moza jeszcze wejsc do pierwszych dwadziecia zawodnikow, ktory otrzymaja miejsca.

Krwawe zajście w Gniesznie

POZNAN 7.8. Wczorajsze pisma poranne donosza z Gnieszna o krwawem zajsciu, ktore wydarzilo sie w fabryce luster i ram nalezacej do firmy „Warm”. Do budynku tej fabryki przybyl wczoraj wydalony przed kilku tygodniami pracownik firmy, 35 letni Edward Przybylski i po krótkim wymianie zdań z synem właściciela firmy Janem Warmem oddal do niego kilka

strzelow i ranil go bardzo ciężko, nastepnie skierowal sie do drugiego pokoju, gdzie pracowala 27 letnia buchalterka byla narzeczona Przybylskiego Karłmiera Szubnska, ktora polozyla trupem na miejscu. Potem strzelil do siebie, raniac sie ciężko w glowe. Warm w drodze do szpitala zmarl. Stan Przybylskiej bardzo ciężki.

Katastrofa samolotu niemieckiego na morzu

BERLIN 7. VIII. Samolot niemiecki D 1526 stale kursujacy miedzy Berlinem a Stockholmem wystartowal dzis o godz. 23 w nocy ze Stockholmu i dotychczas nie wrocil. Ostatnia depesza z godz. 23.50 pochodzila z terytorjum Szwajcarsku. Z nastepnego punktu kontrolnego depesza juz nie nadstala. Poszukiwania za samolotem.

w którym znajdowała się załoga złożona z 2 osób trwają. BERLIN 7. VIII. Zaginiony samolot niemiecki D 1526 odleciał w południe kolesto w pobliżu Valdemarskich. Załoga statku powietrznego złożona z kpt. Langenad i radiotelegrafisty Lindemana znalazła śmierć. Samolot uległ katastrofie na pełnym morzu.

Tajemnicza mistyfikacja

Kzemyk przyjaciel Hindenburga

KATOWICE 7.VIII. z Zabrzeza donosza, ze tutajsz magistat zwiadowiony zostal telefonicznie z Berlina, iż do Zabrzeza przybedzie przyjaciel Hindenburga public. Jahn, celem zwiedzenia okragu przemyslowego. Magistat wyslal na dworzec delegacje, ktora jednak powetala podejrzenie co do osoby

gościa. Gdy nastajtrz polaczono sie telefonicznie z Berlinem, wyszlo na jaw, ze z domu prezydenta Hindenburga nikogo nie upowazniono do odbicia tej podrwy. Wobec tego policja aresztowala Jaha, ktory okazal sie robotnikiem tego samego nazwiska. Cel tej mistyfikacji nie jest jeszcze wyjasniony.

Megalomanja Gdańska

HAGA 7.8. Miedzynarodowy Trybunal Spraw Edilwosci rozprawy dal sprawę dopuszczenia Wolnego miasta Gdańska do Miedzynarodowego Biura Pracy. Delegat polski prof. Rund-

stein postawil pytanie, czy jakokolwiek zbiorowosc nie mozaca stac sie członkiem Ligi Narodow moze byc członkiem Miedzynarodowego Biura Pracy.

Dymisja Czang-Kai-Szeka

WIEDEN 7. VIII. Według niepotwierdzonych dotad pogloszek z Szanghaju podac sie miało do

Wyjazd min. Polczyńskiego na Wolyń

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Minister Rolnictwa dr. Leon Jants Polczyński wyjedza w dniu 8-go bm. o godzinie 22-jej na inspekcje wojewodzta wolyńskiego.

Minister dr. Polczyński dokonau lustracji organizacji rolniczych, kol rolniczych, lasow panstwowych, szeregu gospodarstwow rezerwowych oraz liceum Krazmienickiego. Poza tem odbedzie szereg konferencji z przedstawicielami miejscowych sfer rolniczych.

Rozbudowa Gdyni

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Budowa wielkiego zel. betonowego magazynu cukrowego nad baszmem marza. Pilnadskiego w porcie gdyniskim, zostanie ukończona jeszcze w biezacej kampanji budowlanej. Prace przy budowie magazynu zostaly przyspieszone.

Tłumacz Przybyszowski w Polsce

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Przybyl do Polski tłumacz Przybyszowski na jezyk czeski redaktor Wojciech Gosnar. Redktor Gosnar zabawi w Polsce dluzszy czas i swiedzi szereg miast.

Przyrzemy sie bowiem stosunkom w Rosji.

W kazdej fabryce utworzono z robotnikow t. zw. bataljony robotnicze, ktore w okresie letnim odbywaja cwiczenia wojskowe w oborach armji czarwonej. Szczegolna uwage zwracily Sowiety na zmilitaryzowanie szkol, zarowno wyzszych jak i srednich, a nawet powstecznych. Studenci wyzszych uczelni biora udzial w manewrach regularnej armji, a w szkołach srednich i powszechnych wprowadzono obowiazkowe godziny cwiczen wojskowych dla mlodzi. Jak donosila niedawno moskiewska „Pravda”, w wielu szkołach wojenne wychowanie mlodzieli stanowi centralny punkt programu szkolnego, wobec czego szkoły sowieckie czynia wrazenie korpusow kadetow. Dajac do poskromienia wladziackiej kontrowolucji, rzadz sowiecki usiluje sadac komuomom rolnym rozrzuconym po calym państwie charakter osiedl wojennych. Członkowie komun rolnych zapozatrzeni w bron, maja wykonywac funkcje punktow oparcia dla wladzy sowieckiej na wypadek wybuchu wojny domowej. Ogolna liczba oddzialow przysposobienia wojskowego w ZSSR wynosi obecnie przeszło 3 miliony. W tym sposob rzadz sowiecki oprócz armji regularnej, utrzymule obywatli armje ochotnicze, ktora w razie wojny zostanie wcielona do armji regularnej. Poza tem militariyd sowieckie rzucili nowe haslo zwiekszenia liczby czlonkow Osoawfachimu i odagialu przysposobienia wojskowego jeszcze o 1 milion.

Przed piętnastu laty

Im bardziej oddalamy się od historycznych dni sprawy polskiej...

Rozkaz Komendanta Piłsudskiego 5 sierpnia 1915 r. w Ożarowie...

5 sierpnia 1915 Ożarów pod Lubartowem.

Brak szyn na kolejach w Sowieciech

Rok temu z garścią małą ludzi...

Ze szablona była mała, że nie była godną wielkiego...

Udział Legionu Młodych w zjeździe legionistów...

Ze szablona była mała, że nie była godną wielkiego...

Rower sprządamy ostatnie mar...

Dwa głosy o polskiej rzeczywistości

Od czterech lat obóz Marszałka Piłsudskiego prowadzi nie...

Wszystko to jest katedrą w Polsce...

sejmowi panowie na opinję za...

Wszystko to jest katedrą w Polsce...

Wszystko to jest katedrą w Polsce...

Skutki huraganu nad Nowogrodzka i wołyńskim

Wczoraj donosiliśmy o ogromnych...

Zobnież i towarzysze bron!

Zabiegi burmistrza Baranowicz o pomoc dla poszkodowanych

W dniu wczorajszym został przyjęty...

Barbarzyński sposób zemsty

BRANOWICZE (kor. wt.) W nocy na 7 b. m. o godz. 1...

Katastrofa samolotowa pod Lidą

W dniu dzisiejszym około godziny 17 m. 30 po południu...

Omali nie katastrofa kolejowa

WILNO, 7.VIII. Dnia 6 bm. o godz. 21-ej min. 5 na 373...

Czytajcie „Zwiecie Nowogrodzkie“

ludzi najliczniejszą, najdłuższą...

zwiększono pod kątem zanopok...

zwiększono pod kątem zanopok...

zwiększono pod kątem zanopok...

zwiększono pod kątem zanopok...

zwiększono pod kątem zanopok...

Nowy memoriał paneuropejski Brianda

PARYZ 7.VIII. „Petit Parisien“...

Nowe krwawe rewolty w Indjach

LONDYN, 7. 8. Na znak protestu...

W Suckur, w prowincji Sind...

W Patnie ma się zbudować...

W dniu dzisiejszym przyjeżdża...

Walki pod Peshawarem

PESHAWAR 7.VIII. Świat lotniczy...

Sowiety dążą do „traktatu przyjaźni“...

RYM, 7.VIII. W związku z zawarciem...

Wygrane w Polskiej Loterii Państw.

WARSZAWA, 7. 8. Generalna Dyrekcja...

Polacy amerykańscy w Gyni

GDYŃIA, 7.VIII. Dnia 8 rano...

Badanie urzędów sanitarnych na Wilenszczyźnie...

Polacy amerykańscy w Gyni...

Polacy amerykańscy w Gyni...

Polacy amerykańscy w Gyni...

Co słychać nowego?

Bluletyn stacji meteorologicznej...

Godz. 6.17. Ciężnienie powietrza...

Godzina 12.17. Ciężnienie powietrza...

Godzina 18.17. Ciężnienie powietrza...

Wyjazd p. Wajewody Bezczykowskiego...

Przeniesienie do Nowogrodka...

Roboty na Górze Zamkowej...

Zabawa taneczna w Zdzielecie...

Kwesta uliczna...

Ujęcie sprawcy kradzieży garderoby...

Kara za lekkoomyślność...

Magistrat buduje szkołę powszechną...

Niedozosta sanobieżny...

Kamieniem w głowę...

Na szablony ekranie „Tancerka z Sewilli“...

Magistrat buduje szkołę powszechną...

Magistrat porządku

W roku ubiegłym Magistrat...

Przebieg zima. Projekt się...

Obok na „placu zwieziono za...

W sobotę 9 sierpnia b. r. o godz. 8...

Zarząd Zjednoczenia Szkół...

Zarząd Kola Gospodyń Wielkich...

Jednym z najbardziej zniechęcających...

W dniu dzisiejszym przyjeżdża...

W dniu 2 b. m. Walentyna...

Przybył w dniu 1 sierpnia...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

Stolpce

Magistrat porządku...

Przebieg zima. Projekt się...

Obok na „placu zwieziono za...

W sobotę 9 sierpnia b. r. o godz. 8...

Zarząd Zjednoczenia Szkół...

Zarząd Kola Gospodyń Wielkich...

Jednym z najbardziej zniechęcających...

W dniu dzisiejszym przyjeżdża...

W dniu 2 b. m. Walentyna...

Przybył w dniu 1 sierpnia...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

Baranowice

Kaduczyznajne posiedzenie...

Przebieg zima. Projekt się...

Obok na „placu zwieziono za...

W sobotę 9 sierpnia b. r. o godz. 8...

Zarząd Zjednoczenia Szkół...

Zarząd Kola Gospodyń Wielkich...

Jednym z najbardziej zniechęcających...

W dniu dzisiejszym przyjeżdża...

W dniu 2 b. m. Walentyna...

Przybył w dniu 1 sierpnia...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

Dalsza historia Jana Bertosza zbira bolszewickiego...

W okresie 1922-24 r. tereny...

Wielokrotnie stawał on przed...

Między wielu innymi napadami...

Na przewlede sądowym, któremu...

Oskarżenie publicznym, wiceprokurator...

Sąd po naradzie, wyrok sądu...

Dość należy, że wyrok ten...

W dniu 2 b. m. Walentyna...

Przybył w dniu 1 sierpnia...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

W dniu 7 września odbędzie się...

W dniu 1 sierpnia 1927 r. odbył się...

Prace nad organizacją dróg w Polsce

Geograficzne położenie Polski decyduje o jej znaczeniu, jako kraju tranzytowego dla komunikacji z zachodu na wschód i odwrotnie. To też Polska powinna być swoistą drogą komunikacji na stał swych droż komunikacyjnych.

roku 1929 autobusy stały się groźnym konkurentem dla kolei żelaznej, przewoziła przeszło 57 milionów pasażerów na 4.000 wozach.

Z tego też względu zupełnie zrozumiałe jest, że ministerstwo robot publicznych poświęca temu zagadnieniu wiele uwagi i pracy, starając się uogólnić ruch autobusów i powiększyć bezpieczeństwo tej komunikacji.

Nieuregulowaną jest dotychczas sprawa koncesjonowania linii autobusowych. Ustawa przemysłowa pominęła bowiem komunikacyjny przemysł autobusowy, zapowiadając tylko, że sprawa ta unormuje osobna ustawa.

Szczególna opieka otoczyła musiła Polska swe drogi, które po zbiorach odziedziczyła w większości, w stanie nad wyraz opłakanym. Najgorzej przedstawiał się stan dróg w województwach wschodnich, które z tego względu najwięcej potrzebowały i potrzebują jeszcze uporządkowania sieci drogowej zwłaszcza, wobec braku w tej części kraju dostatecznej liczby linii kolejowych.

W rzędzie województw wschodnich, województwo nowogrodzkie dzieliło bodaj najwięcej. Mimo to jest to jeszcze ogrom prac, które zwłaszcza wobec braku normalnych połączeń kolejowych, muszą być na drogach wykonane.

Organizacja dróg bitych i wodnych w Polsce zajmuje się ministerstwo robot publicznych. Dokonało ono w ciągu ostatniego dziesięciolecia ogromu pracy. Ruch pojazdów, a w pierwszej linii samochodów na drogach, świadczy o ich użyteczności. Szybki wzrost liczby pojazdów mechanicznych jest więc najlepszym w Polsce sprawdzianem celowości i skuteczności pracy ministerstwa robot publicznych.

Dla zagadnień komunikacyjnych, najbardziej aktualną kwestją jest oczywiście rozwój połączeń autobusowych. W roku 1924 czynnych było w Polsce tylko 400 autobusów, nie mogły więc one spełnić wielkiej roli komunikacyjnej. Rozwój linii autobusowych poszedł w Polsce jednak tak szybko naprzód, że już w pięć lat potem, t. j. w

Drugim działem dróg komunikacyjnych, zwłaszcza towarowych jest trasa wodna. Jest ona niejednopowiedniejsza ze względu na taniącich frachtów dla masowych transportów. W Polsce zagadnienie organizacji dróg wodnych posiada specjalne znaczenie ze względu na tranzytowe położenie kraju. Warunki naturalne w tej dziedzinie posiadamy najdalej idące w Europie, gdyż mamy ogółem 15.000 km. rzek. Niemniej, drogi te są bardzo zaniedbane, gdyż rządy zbiorcze nie robiły specjalnie w kierunku użytkowania ich dla żegluga. Również i w tej dziedzinie ministerstwo robot publicznych dokonało wielkiej pracy. Dziesięcioletni okres najbardziej wyjątkowej pracy nie mógł oczywiście jeszcze odrobić wieloletniego zaniedbania. W każdym razie jednak, obecnie doprowadziliśmy do znośnego uporządkowania 5.630 km. dróg żeglownych i 1.700 km. dróg spławialnych. W ciągu ubiegłego pięcioletcia wydano na regulację

dróg wodnych sumę, wynoszącą 163.500.000 zł, co świadczy o pełnym zrozumieniu zadań państwowej polityki rzecznej.

U nas w województwie nowogrodzkim należałoby przede wszystkim uregulować rzekę Niemien która może być doskonałym i tanim środkiem komunikacyjnym, drugie rzeki Sekara również pozostawia jeszcze wiele do życzenia.

U nas w województwie nowogrodzkim należałoby przede wszystkim uregulować rzekę Niemien która może być doskonałym i tanim środkiem komunikacyjnym, drugie rzeki Sekara również pozostawia jeszcze wiele do życzenia.

Lida

Młodzież. lizkiego na kolonji

W zrozumieniu wypracunku letniego na wsi urzędło państwowe gimnazjum humanistyczne w Lidzie z inicjatywą prof. Adama Kozłowskiego pod przewidy Kolonje Wakacyjnej dla swych uczniów. Kolonja, w której mimo szczupłości funduszy znalazło bezpłatnie pomieszczenie 25 uczniów, początkowo pod czułą i gorącą opieką prof. Adama Kozłowskiego i kierownika w Lidzie Jana Świdzińskiego. Kolonja w tym roku umieszczono w m. Sobotnikach, okolicy zdrowej, lesistej nad brzegami rzeki Gwizji.

Z powodu jak nadmieniliśmy, ograniczonych funduszy, pochodzących z kasy Bratniej Pomocy uczniów gimnazjum Kolonja trwała i miesiąc, jednak cel swój w zupełności osiągnęła, czego dowodem może być np. przybytek na wadze z góra 5 kg. u poszczególnych uczniów.

Odbity szereg wycieczek krajoznawczych, do ciekawych miejscowości, jak np. do ruin zamku w Gieranowku, do majątku Uniwersyteckiego w Zemstowiahu, do lwja, gdzie cała wycieczka była gościnnie podejmowana przez państwo St. Wyszewskich, do Zocyna i t. d.

Należy tu wspomnieć o sympatyjnym ustosunkowaniu się do Kolonji miejscowego społeczeństwa i okolicznej ziemiaństwa, które nie szczędziło datków w naturze.

W szczególności należy podkreślić działalność p. Stefania Jarmolińskiego, prezesa komitetu pomocy młodzieży, która otoczyła Kolonje bardzo gorliwą opieką, nie szczędząc pomocy internej jak i pracy, pełnej poświęceń w powiększeniu środków Kolonji.

Nie staniem zdrowotnym Kolonji czuwał gorliwie i bezinteresownie p. dr Kazimierz Jarmoliński, kierownik państwowego szpitala N.N.K. w Sobotnikach. Niezły sobie życzyć, by takie koło było by organizowane rokrocznie i inne gimnazja poszły w ślad za gimnazjum lidzkim. Jest to pierwsza i jedyna tego rodzaju kolonja w Kuratorjum Szkolnym Wileńskim.

ROZMAITOŚCI

Prasyda defraudanta. Kasjer pewnej firmy w Paryżu zniżył nagła z waz z nim i 30.000 franków z kasjerskiej kasy. Wobec tego kasjer zniżył nagła z waz z nim i 30.000 franków z kasjerskiej kasy. Wobec tego kasjer zniżył nagła z waz z nim i 30.000 franków z kasjerskiej kasy.

Walka o walki byków. W południowej Francji w miejscowości Melun urządzono niedawno walki byków, w czasie przedstawiania doszło do poważnych strat pomiędzy członkami publiczności i urzędnikami. Walki byków w południowej Francji w miejscowości Melun urządzono niedawno walki byków, w czasie przedstawiania doszło do poważnych strat pomiędzy członkami publiczności i urzędnikami.

Walka z wazami. W południowej Francji w miejscowości Melun urządzono niedawno walki byków, w czasie przedstawiania doszło do poważnych strat pomiędzy członkami publiczności i urzędnikami.

Kolejka odstędków pałców. Najbogatsza na świecie kolejka odstędków pałców znajduje się w Berlinie. Kolejka ta jest tak wielka, że ostatnio trzeba było wyeliminować z niej około 10.000 odstędków, które dla polski nie miały już żadnego znaczenia, gdyż należały do osób zmarłych, albo bardzo starych. Za pomocą pozostałych odstędków policja często stwierdza identyczność różnych ukrywających się pod przybranymi albo obcymi nazwiskami: zbrojniców, co przychodzi im wspaniale, że biura śledcze całego świata są z sobą w porozumieniu i chętnie przekazują sobie wzajemnie informacje i zdjęcia fotograficzne.

Gdzie słoncy najchętniej świdoci. Nie Włochy, lecz Hiszpania jest tym krajem w Europie, gdzie słoncy najbardziej świdoci. Według ostatniej statystyki Hiszpania ma 3.000 godzin słonecznych w roku. Włochy 2.300, polski 1.700, a Niemcy 1.400. Londyn ma roczne 178 dni bez słońca, a ilość opadów rocznie w dzielnicy angielskiej wynosi 6.000 milimetrów, podczas gdy na wyzniesie szkieletowej słońce opadają nawet 8.900 milimetrów rocznie.

16.15. Wiadomości Tow. Kooperatywistów. 16.20. Płyty gramofonowe. 17.10. Kącik artystyczny. 17.35. Skrzynka pocztowa. 18.00. Program dla dzieci. 19.00. Rozmaitości. 19.30. Płyty gramof. 19.30. Feljton. 19.45. Centr. Tow. Organ. i Kółek Roln.

REKLAMA Jest dzwignią handlu

RADJO PROGRAM

- WARSZAWA faia 1411. Piątek 8 sierpnia. 11.30. Kom. PAT. 11.55. Sygnal czasu. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 3.00. Kom. meteor. 15.15. Kom. gospodarczy. 16.15. Płyty gramofonowe. 17.10. Kącik krótkofalowy. 17.35. Odczyty. 18.00. Koncert. 19.00. Rozmaitości. 19.35. Płyty gramof. 19.45. Głędla rolnicza. 20.00. Przewidy dziennik radiowy. 20.15. Koncert. 22.00. Feljton. 22.15. Kom. meteorol. pol. sport.

Sobota 9 sierpnia

- 11.30. Kom. PAT. 11.55. Sygnal czasu. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.00. Kom. Meteor. 15.15. Kom. gospodarczy. 15.50. Odczyt.

Zgubiona księżeczka wojskowa, wydana przez P.K.U. Lida na imię Lejwa Gerszowicz rocznik 1894—uważa się. 901-3

Zgubione pozwolenie na bron krótką, wydane przez Starostwo Lidzkie Nr. 00421-356-30 na imię Bolesława Kęca—uważa się. 900-3

Zgubiona księżeczka wojskowa, wydana przez P.K.U. Białystok na imię Ruszczyk Wincentego roczn. 1902—uważa się. 899-3

Sprzedaje się: (doskonalsi) fabry. "Badenia" bud. w 1919 roku w ruchu sła 35 tP. Para konl wyjazdowych młodych rosłych. Maj. Szrafa pocz. Zdziesiąt now. Nowogrodzkiego stacji kol. Nowolipin. 882-7

Nowo-otwarta fabryka wody sodowej i napojów owocowo-gazowych LEWIN MAK S Lida ul. Sułkowska 58 (obok kina "Mirnawa")

PLAGA LETNIA!!! Muchy są naderżne, wstrętne i jako roznosiciele wszelkich chorób są niebezpieczne dla zdrówia ludzkiego. Proszek japoński "KATOLI", który leczy dostrzeżenie w pokoiu: niebezpieczny, niebezpieczny i wszelkie robactwo. "KATOLI" nieszkodliwy dla zdrowia — Nie reklamuj lecz rzeczywistość: kto spróbuje "KATOLI" pozostanie wdzięczny za dobrą poradę. Przedstawiciel "KATOLI" Z. WÓJTKIEWICZ Wilno, ul. Księżarska 21. Agencja na Baranowszczyźnie i sąsiedni rejon Szkoł. Agencja i Kacewa ul. Olńska Nr. 2. Żądać we wszystkich składach aptecznych i aptekach.

NIKO-TEATR MIEJSKI w Nowogrodzku. Dziś i dni następnych (Uroczyście premiera. Urocz. powieści miłosna p.t. "SAMOTNI" (Reżyserja Dr. Paweł Fejosa) W rolach głównych: pełna powab Barbara Kent i niezrównany Glenn Tryon. Motto: Nigdzie nie odzyska się tak samotności, jak w wielkim mieście, wśród milionów obcych, zających sobą istnienie. "Kacetai smarów" w dni powzięcia 10 godzin, 7 i 9 w sobotę i niedzieli 7 i 9. Cenę miłoś. 10 z 2. i 10 z 2. gr., II miejsce 1 z 1, III miejsce 70 gr.

Wśród nowych książek

(Sercę za tamą Gustawa Morcinka, z przedmową Zofji Kossak —Szczuckiej, nakład księgarń sw. Wojciecha, "Mumie" Fryderyka Jarosze z przedmową Helmara. Wydawnictwo Alfa)

Już nieraz czyniono u nas próby odziedzenia życia romantycznego w kopalin. Już nieraz zawodowi literaci starali się osiągnąć wgląd podziemi. Ostatnio, próba w tym kierunku Kadena Bandrowskiego, podobnie jak inne, zawiodła. "Tadeusz" i "Lenora" są to powieści o pierwszorzędnej wartości literackiej, ale jeśli chodzi o poznanie psychiki robotnika, o umiętnie i głębokie oświetlenie nam tego życia, które jest nam dalekie i obce, to pod tym względem próba Kadena spełnia na niczym. Nie pomogła mu nawet praca robotników, powstała wśród swiata daleki i oocy. Kademu wprawdzie było tylko przybyciem, patrzał, obserwował wzrokiem obcego człowieka, fotografował, ale nie mógł nam dać prawdy duszy robotnika. To też "Tadeusz" i "Lenora", nigdy nie przekonały żadnego człowieka, który latnie miał coś wspólnego z kopaliną. I oto jakby w odpowiedzi p.

Kadenowi ukazała się książka Gustawa Morcinka. Nikt-by może nie wyrobił szczególnej uwagi na ten cykl nowel. Ale książka ta ukazała się z przedmową Zofji Kossak Szczuckiej, jej więc mamy do zawiązania odkrycie nowego talentu. Gustaw Morcinek jest to słazak z Katininy, pracujący całe swe życie w kopalin. Naweke jego pisanie przeważnie gwara chłopczą, mają charakter wybitnie regionalny. Odezwalo się, rozstoszczonnie serce górnik, ukazywał nam te czary i piękno tej części ziemi polskiej, o której tak mało wiemy. Przejrnia się przed naszymi oczyma, zupełnie nowy typ chłopca, który chce nadzwyczajnie Ojczyznę swą, Polskę, zostający przez Morcinka wplaceni w bieg codziennego życia kopalin, stalejmy się podświadomie uczestnikami w życiu tych ludzi, którzy są co dzień narazeni na fatalne i nieobliczalne wyryki natury, jakimi są katastrofy podziemi. Morcinek w swym cyklu

nowel dał nam szczerą, pełną serca uczuciowość. Uwory jego są przybawione tego, co nazywamy prozą literacką, daje on nam jedynie krzyk swego zbolełego serca, które przebywało za tamą niewol przez wiele lat, aż wreszcie oswobodzone, wyzwolone, zaprzagnęło się pokazać, przemówić... i otwiera się przed nami czyste, łkniące serce robotnika podziemi, nie obca mu obcy mu trud, ale serce jego i psychika, nie zaburze walkami politycznymi pozostaje pełną miłości do ludzi i do swiata, a pomimo, że w jego oczach, ciagle jak jakis straszliwy faun, katastrofy zbierają obfito faun w ludziach. Silniejsi stan tam jedyna nowelka. Siary odcień gornic traktat podczas katastrofy, syna, nie jest w stanie mu powód, nie zdążył dostać się na górę, pozostał w tle i bezsilny omiatały w żalu i rozpacz ojciec traktat jedynaka. Potem całe życie jego staje się wielką meką, jednym wielkim bólem, aż wreszcie ból przetrada się w bunt i starzec poczyna żyć żądzą zemsty, żądzą pomstzenia śmierci swego jedynaka.

Morcinek nie porusza wcale w cyklu nowel zagadnień politycznych, partyjnych, gosoo darczych. Dominującym elementem w jego twórczości jest ordeszwyższkiem jego bezosrodkość wrażeń, ujęcie plastyczne i ogromne podłoże uczuciowe w stosunku do Państwa jako symbolu uwolnieni ziem obcej. Wreszcie z pod obcych wpływów. Młodość ta rozlataca promienie na wszystkich ludzi, zwierzęta i kwiaty. Morcinek jest młody, prosty, szczer, niezobuty przez życie, miłość jego owiana czystością i przedzwana u robotnika subtelnością. staje się w stosunku do wszystkich poematem. Ale utwory jego, są to jeszcze ochłapy w postaci nowel. Między innymi nadsięję po tej bezosrodkości wrażeń, przydzierając na obszerną "pr" której treścią będzie — kopalin.

Z koleji przechodzą do innej powieści Jarosze p.t. "Mumie" wydanej przez młode wydawnictwo "Alfa". Treścią powieści są przeżycia autora na Łotwie podczas rewolucji rosyjskiej. Łotwa jeszcze od czasów średniowiecza znajdowała się przeważnie w rękach elementów na-

plowych, baronów niemieckich. Stosunek ich do wsi, do chłopstwa był zawsze stosunkiem eksploatatora do eksploatowanego. To też masa eksploatowana przez obcych, grodziała w sobie przez arerę lat wielką nienawiść i palącą żądzą zemsty do baronów. Kiedy zatem nadeszła ku temu sposobność w postaci rewolucji rosyjskiej, która rozpałała społecznie namiętosią ludzkie, Łotysze rzucili się na baronów niemieckich, i mordując wszystkich w okrutny, bestialski sposób. Na Łotwie rozgrywały się wówczas gorze budzące sceny, które właśnie opisuje autor. W szczególności opisał on, jak wówczas okrutnie i w kobit Łotysze, które dostawiają wiarę w ręce, stawały się okrutnie i z szarym wykonowały wyroki śmierci, torturując w bestialski sposób baronów. Masją się, bezczeszili ich trup. Bardzo jest ciekawe to zjawisko—przedstawienie kobiety jako tyran. Kobieta widocznie jako stworzenie bliższe natury, reaguje silnie, okrutnie, podobna jest w swej zemście do dzikiego zwierzęcia, nie zniżającego, nie uświadamiającego sobie nawet wielkości środka, którą na lu-

REDAKCJA I ADMINISTRACJA ul. 3-go Maja 1. Telefon 75 i 100. Czynne codziennie oprócz niedzieli: REDAKCJA od 13-jej do 15-jej i od 18-jej do 19-jej; Redaktor naczelny urzymuje od 14-jej do 15-jej. Rękopiśm. Redakcja nie zwraca. Konto P. K. O. Nr. 81.287. Drukarnia Wyzd. Pow. tel. 99.

CENA OGŁOSZEŃ: Za 1 werslin, lub jego miarę aserokół: I spłaty (układ 6 spłatowy): przed tekstem 30 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 15 gr. Drobne za wyraz 10 gr. Poszukiwanie ogłoszeń za wyraz 5 gr. Fantazjny i tabularny, bilans 50% drożej. Dla kooperatyw i Instytutu społecznych 25% rabatu.

PRENUMERATA: W Nowogrodzku z odnośnieniem do domu i zamiejscowo wraz z przysyłką zł. zagranicą — 7.00. Za zamianę adresu 50 groszy.

Redaktor i wydawca: Mikołaj Zdanowicz. Drukarnia Wyzd. Pow. w Nowogrodzku.